

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Тарасенко К. В., Могильник А. І., Адамчук Н. М.,
Архіповець О. О., Давиденко А. В., Телегань В. О.

БАЗОВА ПІДТРИМКА ЖИТТЯ, РОЗШИРЕНІ РЕАНІМАЦІЙНІ ЗАХОДИ У ДОРОСЛИХ І ДІТЕЙ

Навчальний посібник

Львів
Видавництво «Магнолія 2006»
2024

УДК 616-083.98-053.8-053.2

Б 17

*Рекомендовано до видання Вченою радою
Полтавського державного медичного університету
(протокол № 4 від 27 грудня 2023 р.).*

Автори:

Тарасенко Костянтин Володимирович – завідувач кафедри анестезіології та інтенсивної терапії, д.мед.н., професор ЗВО.

Могильник Антон Ігорович – доцент кафедри анестезіології та інтенсивної терапії, к.мед.н.

Адамчук Наталія Миколаївна – асистент кафедри анестезіології та інтенсивної терапії.

Архіповець Олександр Олександрович – асистент кафедри анестезіології та інтенсивної терапії.

Давиденко Аліна Володимирівна – асистент кафедри анестезіології та інтенсивної терапії.

Телегань Владислав Олегович – асистент кафедри анестезіології та інтенсивної терапії.

Рецензенти:

Михневич К. Г. – головний науковий співробітник ДУ «Інститут загальної та невідкладної хірургії ім. В.Т. Зайцева НАМН України», доктор медичних наук, доцент.

Покришень Д. О. – лікар-анестезіолог ДУ «Інститут отоларингології ім. проф. О.С. Коломійченка НАМН України», кандидат медичних наук.

Лисенко Р. Б. – доктор медичних наук, доцент, професор кафедри хірургії №1 Полтавського державного медичного університету.

Сорокіна О. Ю. – завідувачка кафедри медицини катастроф та військової медицини Дніпровського державного медичного університету, доктор медичних наук, професор.

**Тарасенко К. В., Могильник А. І., Адамчук Н. М.,
Архіповець О. О., Давиденко А. В., Телегань В. О.**

Б 17 Базова підтримка життя, розширені реанімаційні заходи у дорослих і дітей / Тарасенко К. В., Могильник А. І., Адамчук Н. М., Архіповець О. О., Давиденко А. В., Телегань В. О. – Львів : Видавництво «Магнолія 2006», 2024. – 212 с.

ISBN 978-617-574-287-7

Посібник рекомендований для підготовки здобувачів першого та другого рівнів вищої освіти або за освітньою програмою 222 «Медицина» та 223 «Медсестринство».

УДК 616-083.98-053.8-053.2

ISBN 978-617-574-287-7

© Тарасенко К. В., Могильник А. І.,
Адамчук Н. М., Архіповець О. О.,
Давиденко А. В., Телегань В. О., 2024
© Видавництво «Магнолія 2006», 2024

ЗМІСТ

Список скорочень та абревіатур.....	5
Вступ	8
Гостра серцева недостатність	9
Гостра дихальна недостатність.....	20
Гостра ниркова недостатність.....	29
Гостре отруєння етанолом	35
ШОК: загальні поняття та принципи інтенсивної терапії	54
Опіки	70
Ультразвук у практиці парамедика	87
Робота з апаратом УЗД.....	96
Протокол eFAST	104
Протокол Advanced Trauma Life Support	114
Базові реанімаційні заходи у дорослих	133
Тестові завдання для самоконтролю.....	142
Базова підтримка життя у дітей	147
Розширені реанімаційні заходи у дорослих	159
Універсальний алгоритм розширених реанімаційних заходів у дітей.....	180
Медикаментозна алергія, включаючи анафілаксію	189

ДОДАТКИ	200
Зразок інформаційної картки основних дій при анафілаксії	200
Патологічні життєві показники.....	200
Оцінка неврологічного статусу.....	201
Збір анамнезу життя постраждалого за схемою AMPLE	201
Введення трансексамової кислоти	202
Знеболення пацієнтів	202
Інфузійна терапія геморагічного шоку.....	203
Тестові завдання для самоконтролю	204
Список використаної літератури	209

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ ТА АБРЕВІАТУР

АГ	антиген
АГП	антигістамінні препарати
АЗД	автоматична зовнішня дефібриляція
АлДГ	алкогольдегідрогеназа
АльдГ	ацетальдегід-дегідрогеназа
АПФ	ангіотензинперетворювальний фермент
БЕА	безпульсова електрична активність
ГАК	гази артеріальної крові
ГАМК	гамма-аміномасляна кислота
ГГЕП	гострий генералізований екзантематозний пустульоз
ГДН	гостра дихальна недостатність
ГІМ	гострий інфаркт міокарда
ГКС	глюкокортикостероїди
ГМ	головний мозок
ГНН	гостра ниркова недостатність
ГПМК	гостре порушення мозкового кровообігу
ГСН	гостра серцева недостатність
ЕМД	екстрена медична допомога
ІАПФ	інгібітори ангіотензинперетворювального ферменту
ІХС	ішемічна хвороба серця
КДО	кінцево-діастолічний об'єм шлуночка
КОС	кислотно-основний стан
КШ	кардіогенний шок
ЛЗ	лікарський засіб

ЛШ	лівий шлуночок
МА	медикаментозна алергія
НПЗЗ	нестероїдні протизапальні засоби
НПЗП	нестероїдні протизапальні препарати
ОЦК	об'єм циркулюючої крові
ПД	перитонеальний діаліз
ПТП	площа поверхні тіла
ПСВС	патогенез посталкогольного соматовегетативного синдрому
РЗК	раптова зупинка кровообігу
СЗП	свіжозаморожена плазма
СЛР	серцево-легенева реанімація
СН	серцева недостатність
СРБ	С-реактивний білок
УО	ударний об'єм
ТЕЛА	масивна тромбоемболія легеневої артерії
ФВлш	фракція викиду лівого шлуночка
ФЗД	функції зовнішнього дихання
ФШ	фібриляція шлуночків
ХСН	хронічна серцева недостатність
ЦВТ	центральний венозний тиск
ЧДР	частота дихальних рухів
ЧМТ	черепно-мозкова травма
ЧСС	частота серцевих скорочень
ШІ	шоковий індекс
ШКГ	шкала ком Глазго
ШКТ	шлунково-кишковий тракт
ШТ	шлуночкова тахікардія
АГЕР	ГГЕП (гострий генералізований екзантематозний пустульоз)
ВЛS	базова підтримка життя (Basic Life Support)
СРP	С-реактивний білок (СРБ)

DHS	синдром гіперчутливості до ліків (Drug Hipersensitivity Syndrome)
NMDA	N-метил-D-аспартатний рецептор
ROSC	відновлення спонтанного кровообігу (Return of spontaneous circulation)
SIRS	синдром системної запальної відповіді
SOFA	шкала динамічної оцінки органної недостатності (Sepsis-related Organ Failure)
TBSA	загальна площа опікової поверхні

Вступ

Вітаємо вас у світі екстреної медицини та професії парамедика. Парамедики – це герої на передній лінії медичної допомоги, які рятують життя та надають допомогу тим, хто її потребує, навіть у найскладніших обставинах.

Цей посібник є вашим провідником у світі медичної практики та надання допомоги в екстрених ситуаціях. Він розроблений з урахуванням найсучасніших стандартів та практик, щоб надати вам необхідні знання та навички для успішної роботи в цій важливій галузі медицини.

У цьому посібнику ви знайдете широкий спектр інформації, починаючи від основних принципів першої допомоги та закінчуючи розширеними заходами реанімації, транспортуванням пацієнтів та використанням сучасного медичного обладнання.

Ми віримо у вашу здатність діяти в екстрених ситуаціях та сподіваємося, що цей посібник стане надійним супутником у вашій професійній діяльності. Пам'ятайте, що ваша робота є дуже важливою, а часто й вирішальною, і ви можете змінювати життя на краще.

Бажаємо вам успіху та безпеки під час надання медичної допомоги. Ви обрали важливу місію, і ми впевнені, що ви здатні зробити світ кращим місцем завдяки своїй праці та відданості.

Навчальне видання

ТАРАСЕНКО Костянтин Володимирович
МОГИЛЬНИК Антон Ігорович
АДАМЧУК Наталія Миколаївна
АРХІПОВЕЦЬ Олександр Олександрович
ДАВИДЕНКО Аліна Володимирівна
ТЕЛЕГАНЬ Владислав Олегович

БАЗОВА ПІДТРИМКА ЖИТТЯ, РОЗШИРЕНІ РЕАНІМАЦІЙНІ ЗАХОДИ У ДОРОСЛИХ І ДІТЕЙ

Навчальний посібник

Підп. до друку 28.02.2024 р.
Формат 60×84/16. Папір офсетний. Друк цифровий.
Гарнітура PT Serif.
Умовн. друк. арк. 11,97. Наклад 100 прим.

Видавництво «Магнолія 2006»
м. Львів-53, 79053, Україна, тел.: +38 (050) 370-19-57

e-mail: magnol06@ukr.net
<https://magnolia.lviv.ua>

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів
видавничої продукції: серія ДК № 2534 від 21.06.2006 року,
видане Державним комітетом інформаційної політики,
телебачення та радіомовлення України

Надруковано у друкарні видавця Марченко Т. В.